

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ ДРУГАРИ

chitanka.info

Когато влѣзе въ учебната стая, Матейчо се озърна страхливо. Не знаеше къде да седне. Срамъ го бѣше отъ другитѣ премѣнени момчета, защото и двата ржава на палтенцето му бѣха закърпени. Колко се труди майка му дано сбере нѣкоя и друга пара, че да му купи платъ за ново палтенце, ала не смогна. Лѣтото мина много тежко.

— Ехъ, чедо, да бѣше живъ баща ти, сега нѣмаше да тръгнешъ окърпенъ на училище! — въздъхна тя на вратнята.

— Нищо, мамо, добро ми е палтото, нали старитѣ хора казватъ, че кърпежъ крѣпи света.

Матейчо остана сиракъ миналата година. Неговиятъ баща бѣше зидаръ. Ходѣше по градоветѣ да прави кжщи на хората. Веднажъ, като носѣлъ тухли на гърба си, подхлъзналъ се и падналъ заедно съ тухлитѣ отъ петия етажъ. Падналъ и не станалъ. Тъмно стана въ сиромашката кжща, кждето живѣеха Матейчо и майка му. Три месеца време клетата жена не млъкна. Изплака си очитѣ. Веднѣжъ презъ пролѣтѣта, у тѣхъ се отби дѣдо Петко, кметътъ.

— Стига, — викна той, — стига, невѣсто, си плакала! Съ плачъ не можешъ върна покойния, ами се запретни, че тръгвай по къра на работа. Гледай да съберешъ малко зимнина.

— Ами на кого ще си оставя момчето? — попита Матейчовата майка.

— Дай го на мене, да ми е ратай. Ще носи вода на жетваритѣ, а подиръ вършидба ще видя тамъ нѣщо да му дамъ.

— Земи го, дѣдо Петко, — съгласи се Матейчовата майка.

Цѣло лѣто малкиятъ ратай тича съ две стомни по нивята — отъ кладенцитѣ до жътваритѣ. Подиръ харманъ, когато дѣдо Петко насипа новото жито въ хамбара, повика Матейчовата майка и отдѣли седемъ шиника хубаво червено жито.

— Туй жито, — рече той, — си го изработи твоя синъ.

— Охъ, на мама момчето! — зарадва се сиромашката жена, — то ми е още много малко, ала стана вече печелникъ!

Натовари житото на една количка и го откара въ кжщи. Матейчо се прибра и почна да се стѣга за училище. Сложи самъ подлоги на царвулкитѣ си. Щомъ удари барабана и барабанчикътъ съобщи, че учебната година почва, малкиятъ ратай нахлу закърпеното си палтенце и тръгна. Като влѣзе въ стаята — не посмѣ да седне. Срамъ го бѣше.

— Хей, Матейчо, ела тука, при мене има мѣсто! — извика нѣкой отъ най-подирния чинь.

Матейчо тръгна и щомъ видѣ, че го вика Димчо, синьтъ на вжглищаря Вълко, затече се къмъ него. Димчо бѣше много добро момче. И въ тѣхната кжща нѣмотията бѣше свила гнѣздо. Баща му горѣше вжглища въ Балкана, смѣкваше ги сжботень день на пазара и колкото пари вземаше — даваше ги за жито и дрехи. Презъ лѣтната ваканция Димчо, намѣсто да скита по улицитѣ, тръгна съ една кошница по къра да сбира узрѣли круши и сливи. Всѣки день продаваше на гарата по една кошница плодъ. Събра цѣла шѣпа левове и си ги скри на едно потулено мѣсто.

Минаха две седмици. Бѣше топълъ есенень день. Презъ отворенитѣ прозорци на учебната стая влизаше тропотъ на коли, натоварени съ царевица и тикви. Надничаха узрѣли жълти слънчогледи. Влѣзе учителътъ. Поздрави децата. Тѣ скочиха на крака, отвърнаха му и се приготвиха за молитва. Подиръ молитвата, вратата тихо скръцна. Показа се училищниятъ слуга, дѣдо Проданъ. Той внесе цѣлъ купъ нови учебници. Ученицитѣ почнаха да викатъ отъ радостъ. Учителътъ раздаде на всички, които бѣха внесли пари, по една хубава читанка, изпѣстрена съ чудесни картинки. Само Матейчо не получи нищо. Той нѣмаше пари за учебници.

— Дай и азъ да разгъна твоята читанка, — рече той на Димча и като се наведе, ржцетѣ му се разтрепераха и очитѣ му се налѣха съ сълзи.

На пладне децата се прѣснаха като орлякъ врабчета изъ селото. Димчо се прибра въ каша, седна да обѣдва, ала не можа да преглѣтне първия кѣшей хлѣбъ. Мжчно му бѣше за Матейча. Дълго мисли какъ да му помогне. Най-сетне се удари по челото и скочи пѣргаво. То било много лесно!

Сжщата вечеръ той отиде въ кжщата на своя учителъ. Завари го въ пчелина, ходи между кошеритѣ. Извади отъ пазвата си единъ вързопъ левове — всичкитѣ, които бѣше сбралъ презъ лѣтото.

— Господинъ учителю, — рече той, — тѣзи пари сж мои. — Купете съ тѣхъ учебници за Матейча.

Учителътъ не взе паритѣ. Той се развълнува, помилва Димча по главата и рече:

— Прибери си паритѣ. Азъ съмъ вече поржчалъ за Матейча учебници по бедность. Но ти имашъ добро сърдце и ще станешъ достоенъ гражданинъ. Ела сега да ти сипя малко медъ въ една паничка. Не се срамувай. Презъ лѣтото ти си се трудилъ като малка работна пчела!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.